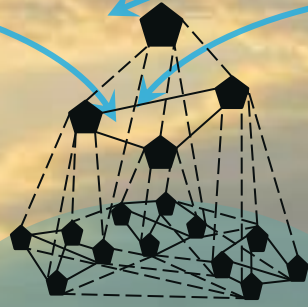

KESTÄVYYSOSAAMISEN TIEKARTTA

Anna Lehtonen ja Niina Mykrä
URAOHJAUksen PÄIVÄ 30.3.2023

KESTÄVYYS-
ARVOJEN
ILMENTÄMINEN

MONI-
TAHOISUUDEN
HALLINTA

KESTÄVIEN
TULEVAISUUKSIEN
VISIOINTI

KESTÄVYYS-
TOIMINTA

SITOUTUMINEN

YHTEYDET

VISIOT

TOIMINTA

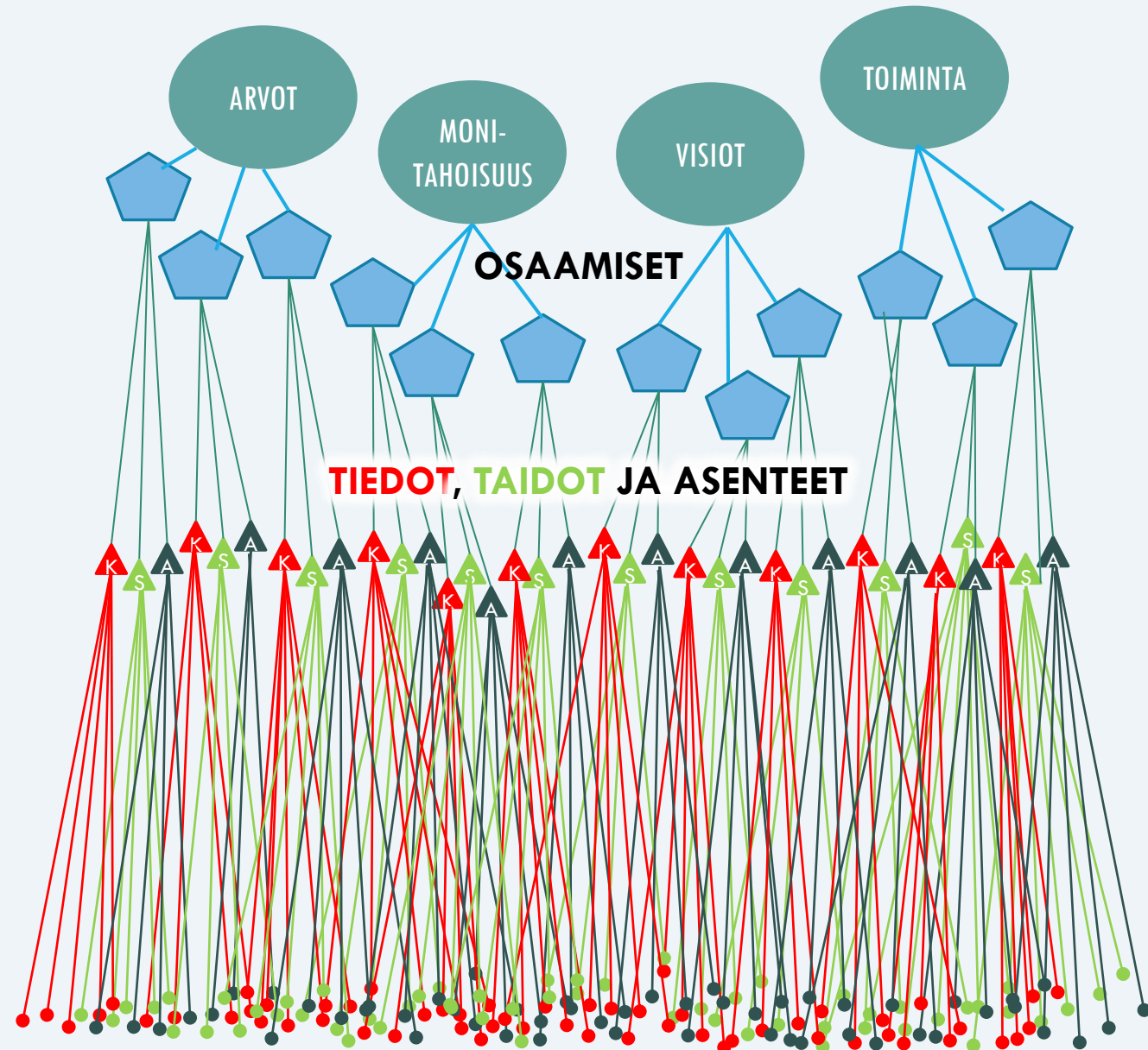
GREENCOMP

- Kestävän kehityksen osaamisen viitekehys
Kestävää kehitystä koskeva eurooppalainen osaamiskehys
- Hyväksytty Euroopan Neuvostossa osaksi jäsenvaltioiden koulutuspolitiikkaa
 - Suomen allekirjoittama
- Tarjoaa yhteiset määritelmät kestäväälle kehitykselle ja kestävyysosaamiselle

Lue lisää:

<https://ec.europa.eu/jrc/en/greencomp>

SUOMEKSI: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/bc83061d-74ec-11ec-9136-01aa75ed71a1>

**KESTÄVYY SARVOJEN
ILMENTÄMINEN**

**KESTÄVYYDEN
ARVOSTAMINEN**

**OIKEUDEN-
MUKAISUUDEN
TUKEMINEN**

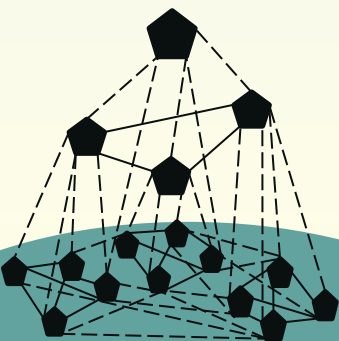
**LUONNON
TÄRKEYDEN
TUNNUSTAMINEN**

**JÄRJESTELMÄLÄHTÖINEN
AJATTELU**

**KRIITTINEN
AJATTELU**

**ONGELMAN
RAJAAMINEN**

**MONITAHOISUUDEN
HALLINTA**

GreenComp

**TULEVAISUUS-
LUKUTAITO**

SOPEUTUMISKYKY

**TUTKIVA
AJATTELU**

**POLIITTINEN
TOIMIJUUS**

YHTEISTYÖ

**YKSILÖN
ALOITTEELLISUUS**

**KESTÄVIEN
TULEVAISUUKSIEN
VISIOINTI**

**KESTÄVYY S-
TOIMINTA**

2.1 JÄRJESTELMÄLÄHTÖINEN (SYSTEEMINEN) AJATTELU

Taito lähestyä kestävyysongelmaa useasta näkökulmasta; taito tarkastella aikaa, tilaa ja tilannetta ja ymmärtää niiden keskinäiset vaikutussuhteet järjestelmien sisällä ja niiden välillä

K1 Tietää, että jokaisella ihmisen teolla on ympäristöä koskevia, sosiaalisia, kulttuurisia ja taloudellisia vaikutuksia.

S5 Osaa tunnistaa järjestelmässä ne haasteet ja mahdollisuudet, joissa on eniten potentiaalia saada aikaan muutos kestävyysparantamiseksi.

A3 Pohtii yksilötason toiminnan lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutuksia muihin ihmisiin ja maapalloon.

A4 Kantaa huolta siitä, millaisia järjestelmätason seurauksia ympäristökriiseistä aiheutuu nykyisille ja tuleville sukupolville sekä muille lajeille.

Kestävyyden monitahoisuuden hallinta		
2.1 Järjestelmälähtöinen ajattelu	Taito lähestyä kestävyysongelmaa useasta näkökulmasta; taito tarkastella aikaa, tilaa ja tilannetta ja ymmärtää niiden keskinäiset vaikutussuhteet järjestelmien sisällä ja niiden välillä	
KSA	Lausekkeet	
Tiedot	1	Tietää, että jokaisella ihmisen teolla on ympäristöä koskevia, sosiaalisia, kulttuurisia ja taloudellisia vaikutuksia.
	2	Tietää, että ihmisen toiminta vaikuttaa todellisuuteen ajassa ja tilassa ja johtaa myönteisiin, neutraaleihin tai negatiivisiin tuloksiin.
	3	Tietää, mitä elinkaariajattelu tarkoittaa ja mitä merkitystä sillä on kestävan tuotannon ja kulutuksen kannalta.
	4	Tuntee monimutkaisiin järjestelmiin liittyvät keskeiset käsitteet ja näkökohdat (kuten synteesi, ilmaantuminen, yhteenliitettävyyden, takaisinkytkentä ja kertautuminen) ja niiden vaikutukset kestävyysparantamiseen.
	5	Tuntee Yhdistyneiden kansakuntien kestävan kehityksen tavoitteet ja on tietoinen yksittäisten tavoitteiden välisistä yhteyksistä ja mahdollisista jännitteistä.
Taidot	1	Pystyy kuvaamaan kestävyysparantamista kokonaisvaltaisena käsitteenä, joka sisältää ympäristöön, talouteen, yhteiskuntaan ja kulttuuriin liittyviä ulottuvuuksia.
	2	Osaa tarkastella kestävyysparantamista koskevia toimia, tapahtumia ja kriisejä (esimerkiksi ilmastonmuutoksen tai luonnonvarojen niukkuuden aiheuttamaa muuttoliikeyttä tai sotia) ympäristön, talouden, sosiaalisten näkökohtien ja kulttuurin näkökulmasta.
	3	Osaa tarkastella ihmisten ja luonnon vuorovaikutusta tilassa ja ajassa.
	4	Osaa analysoida ihmisen toiminnan riskejä ja hyötyjä soveltamalla elinkaariajattelua.
	5	Osaa tunnistaa järjestelmässä ne haasteet ja mahdollisuudet, joissa on eniten potentiaalia saada aikaan muutos kestävyysparantamiseksi.
Asenteet	1	Tunnustaa kestävyysparantamisen perimmäiset syyt niissä ilmiöissä, joista ihmiset ovat vastuussa, kuten ilmastonmuutoksessa.
	2	Hahmottaa kokonaisvaltaisesti luonnon tapahtumien ja ihmisen toiminnan väliset yhteydet ja vuorovaikutukset.
	3	Pohtii yksilötason toiminnan lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutuksia muihin ihmisiin ja maapalloon.
	4	Kantaa huolta siitä, millaisia järjestelmätason seurauksia ympäristökriiseistä aiheutuu nykyisille ja tuleville sukupolville sekä muille lajeille.
	5	On huolissaan ihmisen toiminnan ennakoimattomista kerrannaisvaikutuksista.

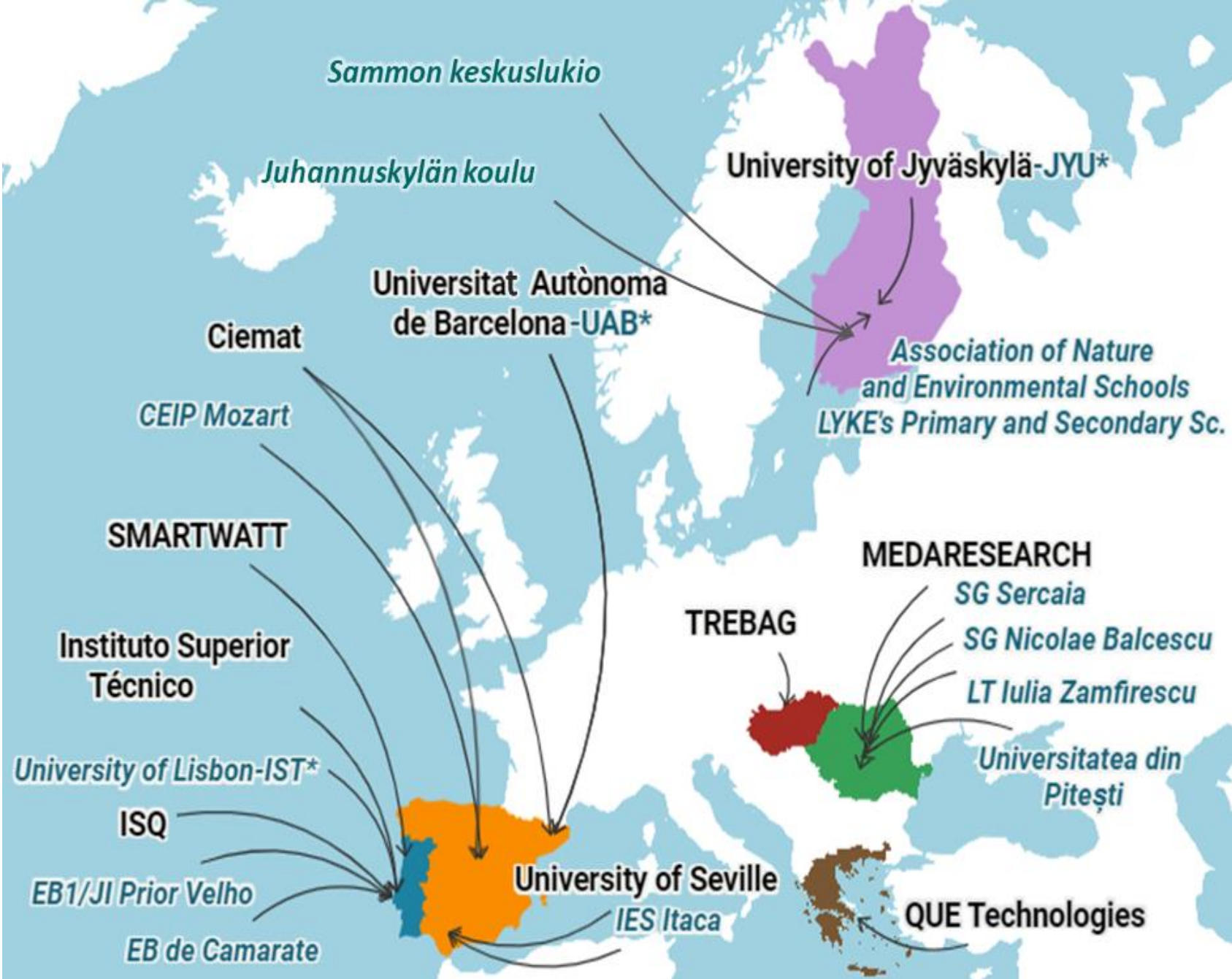
ECF4CLIM

1.10.2021 – 30.9.2025

Green Deal
Horizon 2020

Ilmastonmuutoksen
hillintä ja kestävyys

Osaaminen!

ECF4CLIM-TIEKARTTA JA JOUKKOISTAMISEN PROSESSI

ESPANJA PORTUGALI ROMANIA SUOMI

TYÖPAJOJA TOIMIJARYHMILLE ETÄNÄJÄ LIVENÄ

OPETTAJAT

SEKARYHMÄT:
ASiantuntijat,
hallinto ja
tutkijat

REHTORIT JA
HALLINTO

VÄHEMMISTÖT,
aliedustetut
ryhmät

TOIMINTAYMPÄRIS-
TÖISTÄ VASTAAVAT

OSALLISTUVAT
oppilaitokset

KANSAINVÄLISET

WEEC 2022
WORKSHOP

+

eDELPHI
ONLINE
STAKEHOLDER
DISCUSSION

EU GREEN
WEEK EVENT

JOUKKOISTAMINEN
DOKUMENTTIANALYYSI
GREENCOMP

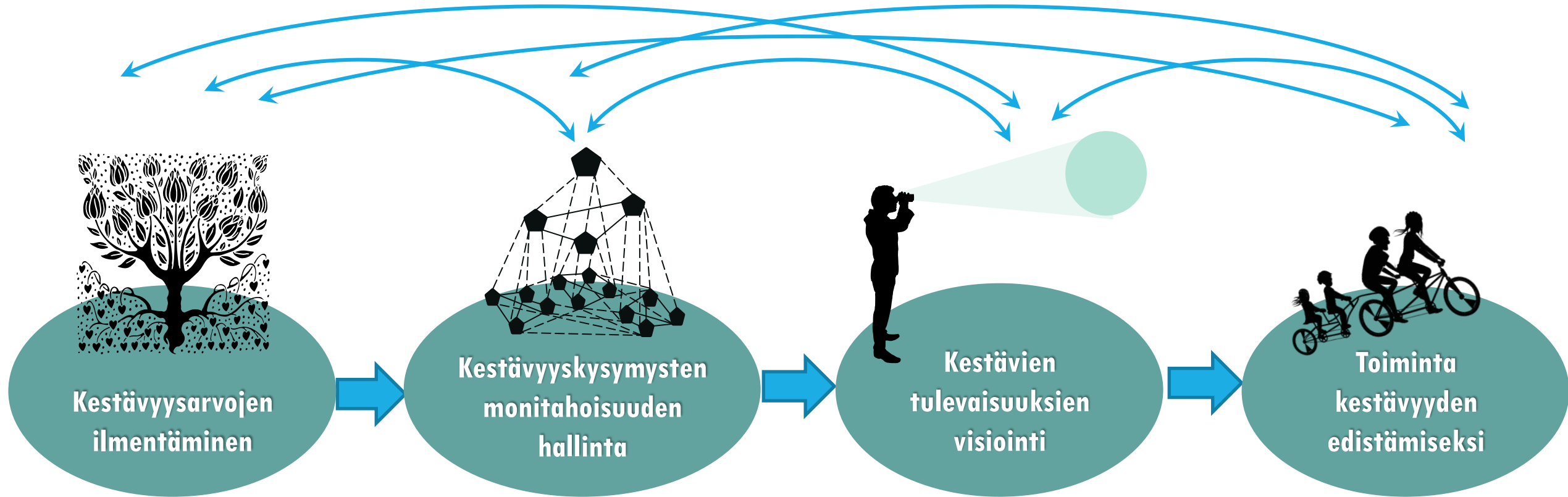
ALUSTAVA
TIEKARTTA

ASiantuntijoiden
lausunnot

TESTATAAN JA
VALIDOIDAAN

KESTÄVYYSSOSAAMISEN TIEKARTTA

<https://r.jyu.fi/ECF4CLIM-Roadmap>

SITOUTUMINEN

Kuinka kestävyysarvot voivat ilmetä uraohjauksessa ja urilla?

YHTEYDET

Miten eri ammatit ja uravalinnat vaikuttavat ekologiseen kestävyteen?

VISIO

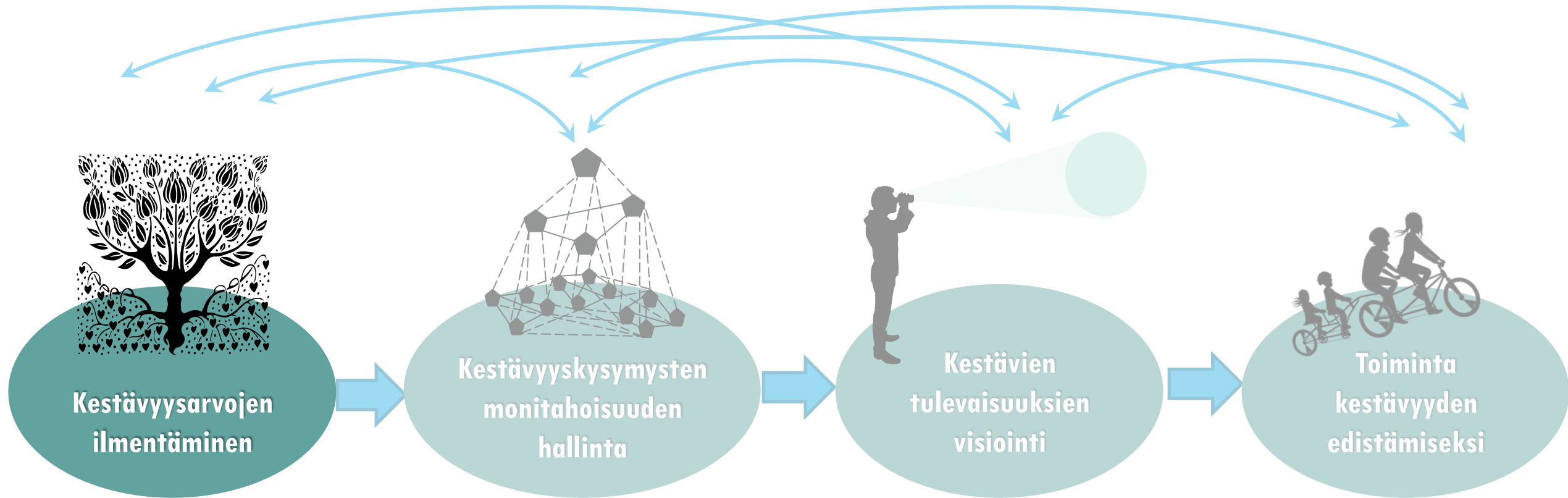
Mitkä ovat mahdolliset tulevaisuudet ja todennäköiset muutokset?

TOIMINTA

Minkälaiset toimet ovat mahdollisia uraohjajalle ja ohjattavalle?

KESTÄVYYSSOSAAMISEN TIEKARTTA

<https://r.jyu.fi/ECF4CLIM-Roadmap>

SITOUTUMINEN

Kuinka kestävyysarvot
voivat ilmetä
uraohjauksessa ja urilla?

YHTEYDET

Miten eri ammatit ja
uravalinnat vaikuttavat
ekologiseen kestävyteen?

VISIO

Mitkä ovat mahdolliset
tulevaisuudet ja
todennäköiset muutokset?

TOIMINTA

Minkälaiset toimet ovat
mahdollisia uraohjaajalle
ja ohjattavalle?

1. SITOUTUMINEN

GREENCOMP:

- KESTÄVYYDEN ARVOSTAMINEN
- OIKEUDENMUKAISUUDEN TUKEMINEN
- LUONNON TÄRKEYDEN TUNNUSTAMINEN

KESTÄVYYKSARVOJEN
ILMENTÄMINEN

Kuinka kestävyysarvot voivat ilmetä urahjauksessa ja urilla? Miten sitouttaa ihmisiä kestävyYTEEN?

- Vaikeidenkin kestävyyskysymysten puheeksi ottaminen
- Erilaisten näkökulmien kunnioittaminen ja kaikki mukaan ottava arvojen pohdinta
- Polut kestävyystiedon äärelle – kestävyys ei ole ideologinen kysymys

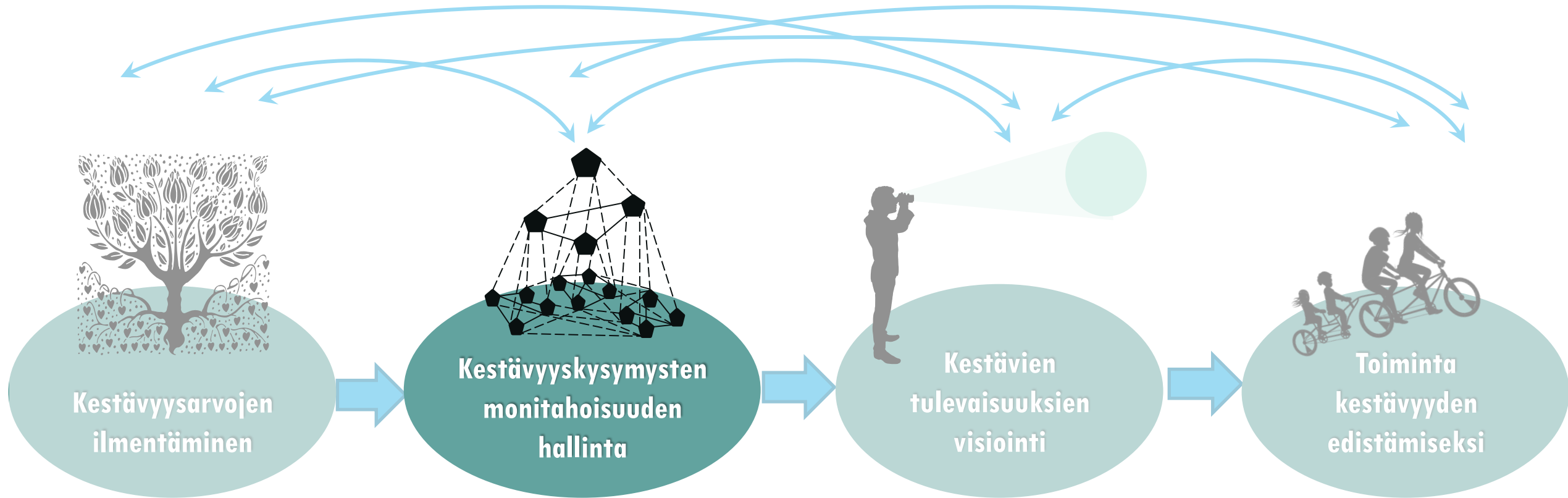

URAOHJAAJAN TAI DOT (Salminen 2020):

- Opiskelijan itsetuntemuksen tukeminen
- Ohjausosaaminen ja vuorovaikutustaidot
- Urasuunnittelutaitojen tukeminen (esim. tiedonhaku, päätöksenteko, resilienssi)

KESTÄVYYSSOSAAMISEN TIEKARTTA

<https://r.jyu.fi/ECF4CLIM-Roadmap>

SITOUTUMINEN

Kuinka kestävyysarvot voivat ilmetä uraohjauksessa ja urilla?

YHTEYDET

Miten eri ammatit ja uravalinnat vaikuttavat ekologiseen kestävyteen?

VISIO

Mitkä ovat mahdolliset tulevaisuudet ja todennäköiset muutokset?

TOIMINTA

Minkälaiset toimet ovat mahdollisia uraohjaajalle ja ohjattavalle?

2. YHTEYDET

GREENCOMP:

- SYSTEEMINEN AJATTELU
- KRIITTINEN AJATTELU
- ONGELMAN RAJAAMINEN

Miten eri ammatit ja uravalinnat vaikuttavat ja ovat yhteydessä ekologiseen kestävyyteen?

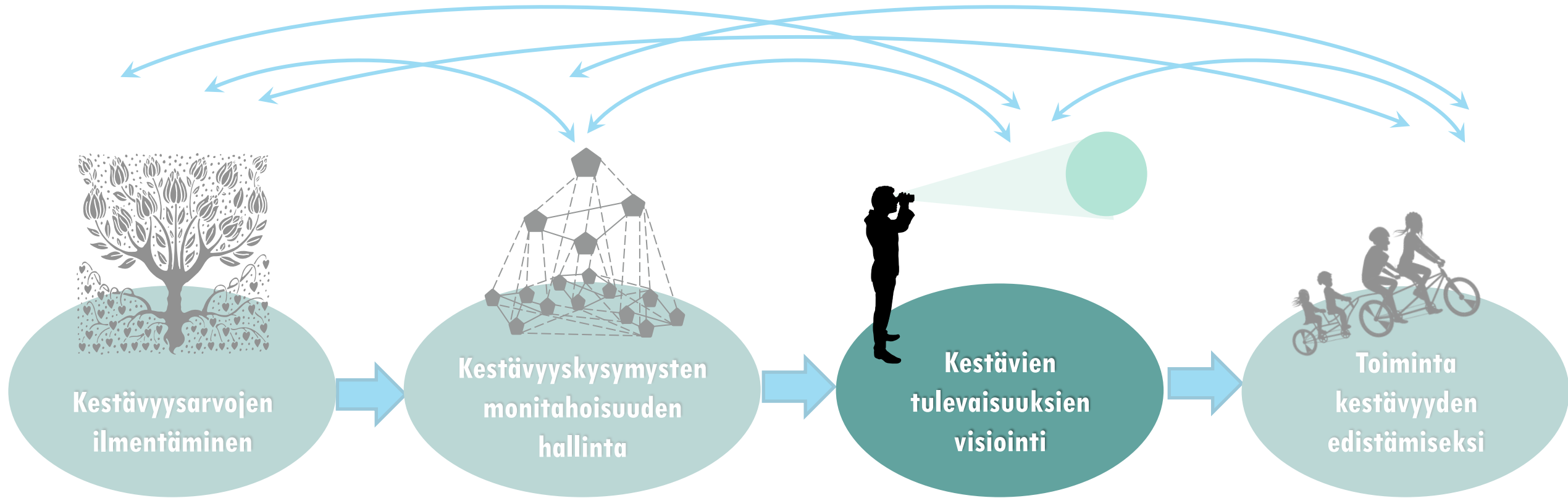
- Kestävyys on monitahoista ja systeemistä, ei vain yksilön valintoja
- Kaikilla ammanteilla on oma roolinsa kestävyden edistäjinä: kädenjälki ja jalanjälki
- Kriittisyys suhteessa nykykäytänteisiin ja omaan ajatteluun

URAOHJAAJAN TAI DOT (Salminen 2020):

- Työelämän ja jatkokoulutusmahdollisuuksien tuntemus
- Verkostojen rakentaminen (työelämään ja yhteistyökumppaneihin)

KESTÄVYYSSOSAAMISEN TIEKARTTA

<https://r.jyu.fi/ECF4CLIM-Roadmap>

SITOUTUMINEN

Kuinka kestävyysarvot voivat ilmetä uraohjauksessa ja urilla?

YHTEYDET

Miten eri ammatit ja uravalinnat vaikuttavat ekologiseen kestävyteen?

VISIO

Mitkä ovat mahdolliset tulevaisuudet ja todennäköiset muutokset?

TOIMINTA

Minkälaiset toimet ovat mahdollisia uraohjaajalle ja ohjattavalle?

3. VISIO

GREENCOMP:

- TULEVAISUUS-
LUKUTAITO
- SOPEUTUMISKYKY
- TUTKIVA AJATTELU

Mitkä ovat mahdolliset tulevaisuudet ja todennäköiset muutokset?

- Myönteisen tulevaisuuden kuvittelu ja oma rooli matkalla sinne
- On OK että kestävyysmurrokseen sopeutuminen tutuntuu vaikealta – resilienssi ja olennaisen tunnistaminen muutoksen helpottamiseksi
- Luova, tieteenalat ylittävä laatikon ulkopuolelta ajattelu

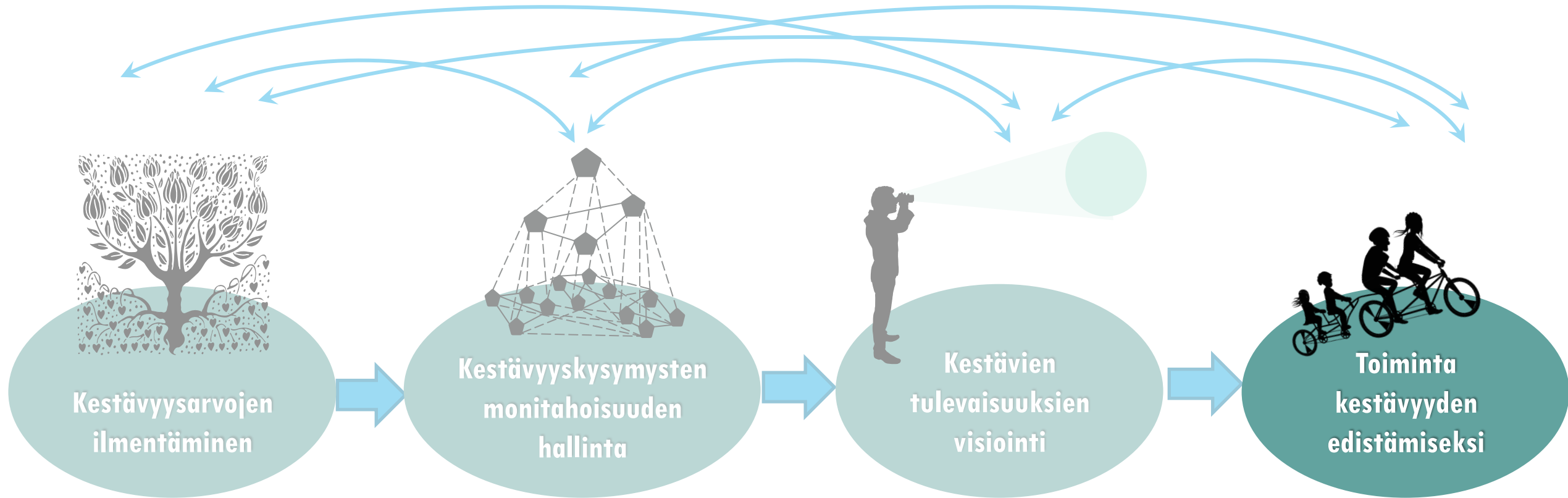
URAOHJAAJAN TAIKOT:

- Tulevaisuusohjaus (ymmärrys työelämän ja yhteiskunnan kehityksestä ja niiden vaikutuksista työuriin)
- Opiskelijan itseluottamuksen tukeminen

SALMINEN, H. (2020). URAOHJAUKSEN KÄSIKIRJA AMMATILLISEEN KOULUTUKSEEN

KESTÄVYYSSOSAAMISEN TIEKARTTA

<https://r.jyu.fi/ECF4CLIM-Roadmap>

SITOUTUMINEN

Kuinka kestävyysarvot voivat ilmetä uraohjauksessa ja urilla?

YHTEYDET

Miten eri ammatit ja uravalinnat vaikuttavat ekologiseen kestävyteen?

VISIO

Mitkä ovat mahdolliset tulevaisuudet ja todennäköiset muutokset?

TOIMINTA

Minkälaiset toimet ovat mahdollisia uraohjaajalle ja ohjattavalle?

4. TOIMINTA

GREENCOMP:

- POLIITTINEN TOIMIJUUS
- YHTEISTYÖ
- YKSILÖN ALOITTEELLISUUS

Minkälaiset toimet ovat mahdollisia urohjaajalle ja ohjattavalle?

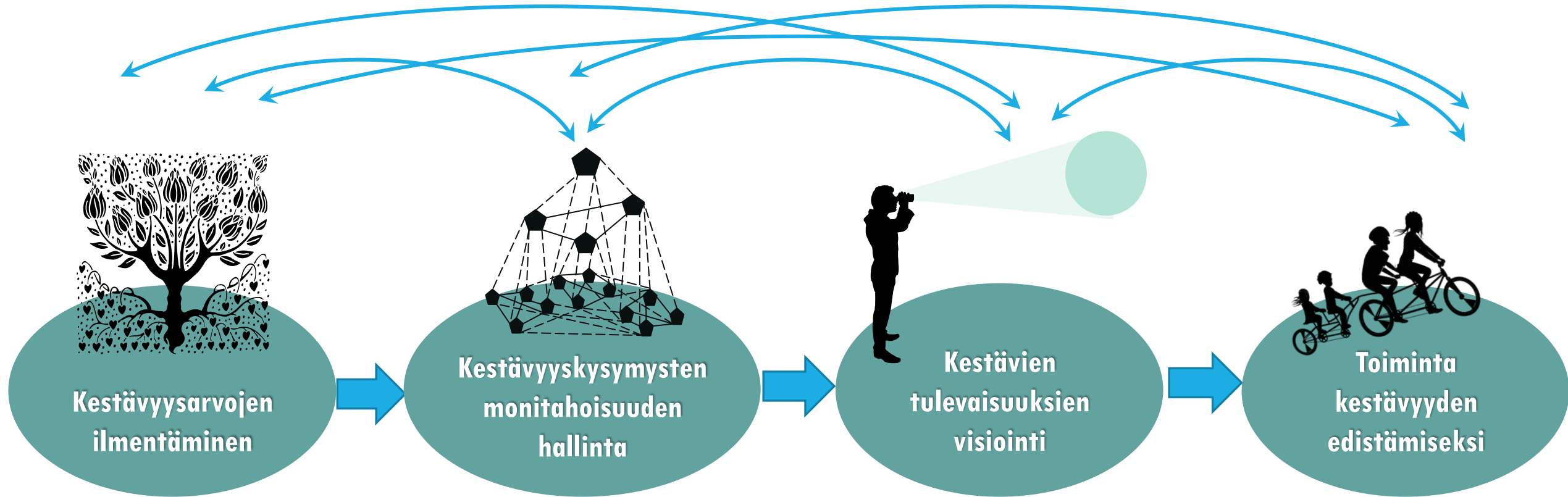
- Kaikki edelliset askelet huomioiva kestävyysosaaminen kiinteäksi osaksi ohjauksen rakenteita (aika, paikka, raha) –priorisointi!
- Konkreettisia esimerkkejä liittyen uraan: **Kuka** tekee **mitä**, **kenen** kanssa, **milloin** ja millä **resursseilla**
- Vaikuttamisen, yhteisöllisen muutoksen ja yksilön aloitteiden harjoitteluun käytännössä liittyen työelämään

URAOHJAAJAN TAI DOT (Salminen 2020):

- Opiskelijan vahvuuksien tukeminen
- Työnhakutaitojen hallinta
- Uraohjauksen työkalut (esim. testit, miellekartat, kirjoittaminen, piirtäminen)

KESTÄVYYSSOSAAMISEN TIEKARTTA

<https://r.jyu.fi/ECF4CLIM-Roadmap>

SITOUTUMINEN

Kuinka kestävyysarvot voivat ilmetä uraohjauksessa ja urilla?

YHTEYDET

Miten eri ammatit ja uravalinnat vaikuttavat ekologiseen kestävyteen?

VISIO

Mitkä ovat mahdolliset tulevaisuudet ja todennäköiset muutokset?

TOIMINTA

Minkälaiset toimet ovat mahdollisia uraohjaajalle ja ohjattavalle?

RYHMÄKESKUSTELU (3-5 HENGEN RYHMÄT)

- Mitä eri tiekartan osa-alueista tulee mieleen uraohjaukseen liittyen?
*Keskustelkaa askel askelelta
(linkki näihin dioihin chatissa)*
- Millaisia kokemuksia on kestävyysosaamiseen liittyen?
Liittyvätkö ne johonkin tiekartan alueeseen?
Jakakaa kokemuksia, haasteita ja materiaaleja.
- Kirjatkaa ajatuksenne Flinga-alustalle
<https://edu.flinga.fi/s/EZM6LGX>
<https://edu.flinga.fi/s/EH9ELBY>
Valitkaa kirjuri ja esittelijä

ECF4CLIM

Tutkimusryhmä Jyväskylän yliopiston Koulutuksen tutkimuslaitoksessa
<https://ktl.jyu.fi/fi/tutkimus/ekososiaalinen-kestavyys-ja-koulutus/ecf4clim>

Hannu L. T. Heikkinen
Professori

Terhi Nokkala
Yliopistotutkija, dosentti

Niina Mykrä
Tutkijatohtori
niina.p.mykra@jyu.fi
+358 46 9213 690

Anna Lehtonen
Tutkijatohtori
anna.e.lehtonen@jyu.fi
+358 40 5403 821

Tutkimusryhmä
kuuluu KTL:n tiimiin
*Ekososiaalinen
kestävyys ja
koulutus*

UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ
FINNISH INSTITUTE FOR
EDUCATIONAL RESEARCH